

זבחים צ

עניין: למקראה הקדימה הכתוב

טור או"ח סי' א'

(טו) ופרשת הקרבנות כגון פרשת העולה ומנחה ושלמים וחטאת ואשם: ו אמנם פרשת

שולחן ערוך או"ח סי' א'

ה [יח] [כב] טוב לומר (ד) (ט) פרשת ז העקידה [כג] ופרשת המן [כד] ועשרת הדברות [כה] ופרשת ח עולה וּמנחה (ז) * ושלמים וחטאת ואשם:

מג"א סי' א, ח

ואשם תלוי: ונשא"תי למה כתב הטור והרב ז"ל בשלחן ערוך לומר עולה כו' חטאת, הלא קיימא לן פרק י' דזבחים [פט, א] דחטאת קודם לעולה, וכן כתב רש"י פרשת

תוריע [ויקרא יג, ח] עיין שם ברא"ס. ונראה לי דלמרינן דזבחים דף ז' [ע"ב] למה חטאת קודמת לעולה, משל לפרקליט שנכנס למלך רינה הפרקליט נכנס דורון אחריו עיין שם. והתוספות כתבו [שם ד"ה] עולה דורון הוא, אע"ג דאעשה מכפרת יותר מחטאת וכו', עיין שם. פירוש דליתא בגמרא [שם] חטאת מכפרת על חייבי עשה מקופיא, ועולה מכפרת מקיבועא, אף על פי כן כשקרב חטאת ראשונה א"כ כבר כיפרה על חייבי כריתות ועשה, א"כ עולה היא דורון. אבל באמירתנו כתב הטור שלא יאמר יהי רצון אחר פרשת החטאת, שמה אינו חייב חטאת והיא כקורא בתורה, ועולה מכפרת אעשה דלמרינן בגמרא [שם ג, א] אין לך אדם שאינו מחויב עשה, א"כ יאמר עולה קודם שהיא מכפרת, כדליתא דזבחים [שם] שאין לך אדם בישראל שאינו מחויב עשה כנ"ל. אבל כשיודע שנתחייב חטאת יאמר חטאת קודם: ו בצבור. מפני המינים שאומרים אין טורה אלא זו וצפרט בזמנינו, ולכן אין כותבין אותו על קונטרס

חיד"א חומת אנך פרשת תזריע

ע"ט האסף. ודרך דרש אפשר לומר בזה אמאי אצטריך להקדים עולה למקראה. והוא כי הגה אמרו רז"ל בנדה שלשה שותפין באדם אביו ואמו והקב"ה. הבהר והגידיים והעצמות וכו' הם מאביו ואמו והידיעה והשכל וכו' הם מהקב"ה. ולפי' כשאדם חוטא במחשבה חוטא בחלק הקב"ה (ב) וכשהוא חוטא במעשה הוא חוטא בחלק אביו ואמו. ואם כן שורת הדין נותן דחוטא במחשבה יהיה לו עונש כמעשה או יותר דחוטא בחלק אביו ואמו. ואם כן שורת הדין נותן דחוטא דמחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה וזהו מרוב עונותו יתברך דמי שחוטא בחלקו יתברך אינו נענש. ודוקא החוטא במעשה שחוטא בחלק אביו ואמו נענש. והנה העולה באה לכפר על הרהור הלב. והחטאת על החטא שחטא במעשה. ומן הדין היה שיהא חמור החוטא במחשבה יותר מחוטא במעשה שהמחשבה רוחנית והוא חלק ה'. אך מעונותו יתברך לא רצה להעניש על המחשבה. ומיהו להעיר לב האדם הקדים את העולה בכתוב לומר דמן הדין זה יצא ראשונה להעניש על המחשבה אמנם אל רחום הוא ואין עונש אלא על המעשה ולכן ההקרה חטאת קודמת לעולה:

נפש חיה לרבי ראובן מרגליות

או"ח סי' א, ה

הוא לאשר אש אדם מחייב עלמו לחטיו בליזה דבר אש יקיים לו חבירו תנאו ונאנס חבירו ולא קיים תנאו אמרינן הן עכי"פ לא עלתה התועלה הנלכה ביד המחנה ואונס רחמנא חייבי להאי לא אמרינן, והנה זהו אף שצ"ח אדם למקום שאם תלך מה תתן לו וכל עיקר זכות המלוה היא בהראותו כי עבדיו אהבו ומעמדה כמה שברגליו לעשות מנות הבורא ימ"ש בזה כבר נטש התועלת הנלכה, ולכן מחשבה טובה הקדימה מלרפה למעשה קדושין מי ע"א ושפיר אמרינן נאנס ולא עשה מעשיך כאלו עשה והיו כמאן דעביד עיין חמים חוי"מ סי' א', אולם זהו דוקא בענין שכולו לה' כעולה לא כן חטאת שכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים ובכן יש בזה ג' של בין אדם לחבירו, וזהו כעין משיב האחרונים שלכן עשה דוחה לית כשביל שויתר הקדימה על לית במקום עשה אבל בליט שצ"ח אדם לחבירו כגון גזל אין עשה דוחה אוחה כי חבירו לא יאמר [וישון בתפארת ישראל ר"ס לולב הגזול ובהגהותי שם], והנה דוגמת שצ"ח בדימות ע"כ ע"כ גבי נתינים שנתם יהושע לחוטי ע"ס ושואבי מים לעדה ולמזבח דארי חלק עדה לעולם אסור חלק מזבח בזמן שביהמ"ק קיים אסור אין ביהמ"ק קיים שרי. ומעמדה מהדין שלמקראה נקדים עולה שכפרתה שלמה לחטאת דמיסתכל אכילה כהנים ותערב עמיתו כעולה וקרבן וכאשר ישרה ה' שכינתו בליון עירו צ"ב אז תשוב לירושלים סדר הבבורה.

מכתב מאליהו ח"ג עמ' 174

ואפשר לבאר את כוונת רש"י בדברי הגמרא שאמנם על פי סדר ההקרה חטאת קודמת לעולה כלומר שבעבודה הפנימית של האדם קודמת עבודת התיקון של מה שקלקל במדרגתו בחינת חטאת לעבודת העלייה למדרגה יותר רמה בחינת עולה אבל למקרא כלומר בהשגה וידיעה קודמת ידיעת בחינת עולה להקרבת חטאת שכן את המדרגה העליונה אף שעדיין לא הגיע אליה צריך הוא על כל פנים לדעת ולהבין לפני שגמר את עבודת התיקון במדרגה התחתונה והיא הנותנת ידיעת המדרגות העליונות תעזור לו לתקן את מה שפגם במדרגתו התחתונה זה הכלל למעשה צריך האדם לעבוד רק בהתאם למדרגתו ואחר שהשלים את עבודתו במדרגה זו יכול הוא לעלות למדרגה הבאה ואסור לקפוץ ולדלג למדרגות ולכוונות שהן למעלה ממנו אבל חייבים אנו ללמוד ולדעת אף את הבחינות העליונות שבעליונות כדי לברר לעצמנו ולקבוע בלבבנו כי ההשקפה המיוסדת רק על השגות המדרגה התחתונה הבל ותהו הוא ואת האמת לאמיתה והתכלית אפשר להבחין רק לאור ההשקפה האמיתית לפי מבט המדרגה העליונה

